

Zalew Szczeciński

Informacje ogólne

W tym rozdziale omówiono Zalew Szczeciński, na który składają się Mały Zalew, przecięty granicą polsko-niemiecką, i Wielki Zalew, a także okoliczne wody: Roztokę Odrzańską, jeziora Wicko Wielkie i Małe, Starą Świnę oraz cieśninę Dziwna z Zalewem Kamieńskim. Przystanie Szczecina i jeziora Dąbie zostały przedstawione oddzielnie (s. 87–114). W rozdziale poświęconym portom otwartego morza opisano natomiast przystanie w Świnoujściu (s. 116) i Dziwnowie (s. 121).

Zalew Szczeciński hydrologicznie jest przybrzeżną laguną Morza Bałtyckiego. Jego powierzchnia to prawie 700 km². Granica państwowa dzieli Zalew na części polską i niemiecką. Część leżąca po polskiej stronie granicy to niemal w całości tzw. Wielki Zalew, o powierzchni 410 km². Mniejsza, w większości niemiecka, część akwenu nosi nazwę Małego Zalewu (Kleines Haff).

Do Zalewu Szczecińskiego uchodzi Odra. Z Zatoką Pomorską Zalew łączą trzy cieśniny: Dziwna, Świna oraz leżąca po niemieckiej stronie granicy Piana (Peenestrom). Cieśniny te nie są rzekami (ujściowymi odnogami Odry). Kierunek płynącego przez nie prądu jest zmienny – wody płyną w kierunku do morza lub odwrotnie – w zależności od aktualnej różnicy poziomów morza i Zalewu, wynikającej przede wszystkim z kierunku i siły wiatru. Około 70% wód Odry trafia do Bałtyku przez najkrótszą z cieśnin Świnę, nad którą leży Świnoujście. Dominująca rola tej cieśniny wynika również z faktu, że jest ona poszerzona sztucznymi Kanałem Piastowskim i Kanałem Mielińskim, którymi wiedzie głębokowodny tor statków ze Szczecina na Bałtyk.

W północnej części Zalewu Szczecińskiego, na wschód od Kanału Piastowskiego i Kanału Mielińskiego, znajduje się unikalne przyrodniczo i hydrologicznie rozlewisko wstecznej delty Świny, wraz z jeziorami Wicko Wielkie i Wicko Małe. Duża część tego obszaru wchodzi w skład Wolińskiego Parku Narodowego. Dalej na wschód, po wschodniej stronie wyspy Wolin, znajduje się cieśnina Dziwna z Zalewem Kamieńskim. Zatoka leżąca po przeciwnej, południowo-zachodniej stronie tego zalewu nosi nazwę Jeziora Nowowarpień-

skiego. Odra natomiast uchodzi do Roztoki Odrzańskiej, która jest lejkowatą zatoką znajdującą się w najbardziej południowej części Zalewu Szczecińskiego.

Głębokości na większości obszaru Zalewu wynoszą od 5 do 6 m. Największe naturalne głębokości, do 8 m, występują w przewężeniu oddzielającym Wielki i Mały Zalew. Wokół brzegów ciągną się natomiast rozległe piaszczyste mielizny z głębokościami od 1 do 2 m. Przez Zalew Szczeciński biegnie głębokowodny tor łączący Świnoujście ze Szczecinem. Tor ten został ostatnio pogłębiany do 12,5 m i poszerzony do 100 m na dnie. Dla uzmysłowienia skali przedsięwzięcia warto wspomnieć, że było realizowane przez kilka lat, całkowity jego koszt wynosi ok. 1,9 mld zł i jest podobny do kosztu budowy kanału przez Mierzę Wiślaną wraz z torem wodnym do Elbląga.

Przy okazji pogłębiania toru powstały dwie sztuczne wyspy służące za miejsce zrzućania urobku. Wyspy zlokalizowane są na wysokości 22. i 28. kilometra toru (licząc od Świnoujścia), niecałe 2 Mm na wschód od niego. W trakcie budowy do oznaczenia wysp w dokumentacji i w komunikatach stosowane były więc symbole W22 i W28. W ogólnopolskim konkursie ogłoszonym w 2020 r. przez Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej dla wysp wybrano odpowiednio nazwy Brysna i Śmiećka. Brysna to neologizm utworzony z połączenia słów „bryza” i „sny”, a drugie określenie pochodzi od nazwy uroczyska i nieistniejącej już wsi Śmiećka w powiecie gołeniewskim. Takie nowe nazwy pojawiły się już na niektórych mapach. Okazało się jednak, że ministerstwo nie miało kompetencji do nadawania nazw geograficznych ani podstaw prawnych do ich proponowania. Przywilej taki przysługuje władzom samorządowym. Rada Miasta Międzyzdroje we wrześniu 2025 r. orzekła, że na Zalewie Szczecińskim powstały: Wyspa Jana Zabawy-Wróblewskiego (W22) i Wyspa Tadeusza Przygody-Wronowskiego (W28). Od 1 stycznia 2025 r. są to obowiązujące oficjalnie nazwy. Potocznie w praktyce żeglugowej dość często nadal stosowane są symbole W22 i W28.

Obie wyspy są okrągłe. Mniejsza (W22) ma średnicę 1250 m, większa (W28) – 1780 m.

Docelowo wzniosą się odpowiednio na wysokość 6 i 5 m nad powierzchnię wody (mniejsza obszarowo W22 będzie nieco wyższa niż W28). Po stronie południowej wyspy W22 i południowo-wschodniej W28 znajdują się pomosty przeznaczone do cumowania jednostek służbowych. Wokół wysp ustawiono pławy kardynalne i żółte pławy specjalne. Możliwe jest przepłynięcie pomiędzy wyspami a przybrzeżnymi mieliznami (głębokości ponad 3 m).

Na wyspach zasadzona zostanie roślinność. Północna wyspa została już całkowicie uformowana i powstaje na niej rezerwat ptaków, południowa pozostaje czynnym polem refulacyjnym, zdolnym w przyszłości (szacunkowo przez kilkanaście najbliższych lat) przyjmować materiał z rutynowych prac czerpalnych. Prace takie na różnych odcinkach toru trwają w zasadzie bez przerwy.

Charakterystycznym elementem oznakowania głównego toru biegnącego przez Zalew Szczeciński są tzw. bramy torowe. Bramy są cztery, a ponumerowano je w kolejności od morza do Szczecina. Na każdą bramę składają się dwie stalowo-murowane wieże o wysokości ok. 25 m. Budowle te powstały w latach 1926–1931. Brama Torowa nr 1 znajduje się przy wyjściu z Kanału Piastowskiego na Zalew. Brama Torowa nr 4 ulokowana jest w pobliżu Trzebieży, przy wejściu na Roztokę Odrzańską. Oprócz bram torowych wzdłuż toru rozstawione są pławy.

Brama Torowa nr 3

Brama Torowa nr 2, znajdująca się 3,6 Mm od główek Kanału Piastowskiego, wyznacza granicę pomiędzy systemami VTS Świnoujścia i Szczecina. Statki znajdujące się na północ od tej pławy prowadzą korespondencję radiową ze Świnoujście Traffic na kanale 12 VHF, natomiast statki po stronie południowej komunikują się ze Szczecin Traffic na kanale 69.

Oprócz głównego toru Szczecin–Świnoujście na Zalewie wyznaczone są tory przeznaczone dla mniejszych jednostek: tor prowadzący na niemiecką część akwenu, czyli na Mały Zalew, tor na jezioro Wicko oraz tor w koryto cieśniny Dziwna. Tor na Mały Zalew zaczyna się przy Bramie Torowej nr 2 i po niecałych 5 Mm dociera do granicy państwowej. Granica na wodzie oznakowana jest żółtymi pławami. Tuż za granicą rozpoczyna się niemiecki tor wyznaczony środkiem Małego Zalewu aż do wejścia w cieśninę Peenestrom, z odgałęzieniami do przystani (kolejno od wschodu) Kamminke, Ueckermünde, Mönkebude i Usedom. W wejściu w cieśninę znajdują się przystanie Karnin i Kamp. Dalej, wychodząc poza akwen i obszar opisany w tym przewodniku, krętym, pogłębianym szlakiem (minimalna głębokość 2,5 m), można dotrzeć do portowego miasta Wolgast (ok. 20 Mm od wejścia w Peenestrom), skąd dużo głębszy tor (7,5 m) prowadzi do Zatoki Greifswaldzkiej i otwartych wód Bałtyku (ok. 10 Mm z Wolgast).

Cały obszar Zalewu Szczecińskiego jest intensywnie eksploatowany przez rybaków. Sieci rybackie stanowią duże utrudnienie w żegludze rekreacyjnej. Szczególnie kłopotliwe są stacjonarne sieci zawieszone na tykach wbitych w dno, czyli żaki. W wielu miejscach ciągną się one na długości setek metrów. Końce szeregu żaków oznaczone są biało-czerwonymi rombami przymocowanymi do tyk – biała połówka rombu wskazuje stronę, po której można przepływać. Niejednokrotnie dwie tyki z rombami tworzą kilkudziesięciometrową bramkę w bardzo długim pasie sieci. Żaki ustawiane są na całym niemal akwenu Zalewu, nawet na wodach o stosunkowo dużej głębokości (np. 5 m). Na planach polskiej części Zalewu i okolicznych wód zaznaczone są pozycje żaków na

Pława na granicy polsko-niemieckiej

podstawie danych otrzymanych z Głównego Inspektoratu Rybołówstwa Morskiego. Należy pamiętać, że są to miejsca, w których rybacy mogą rozstawiać sieci. Zwykle to robią, ale zdarza się też, że nie wykorzystują przydzielonej im lokalizacji, a wtedy sieci nie ma. Pozycje żaków, z braku danych, nie zostały zaznaczone na planach niemieckiej części Zalewu.

Opis przystani poniżej rozpoczyna się od Małego Zalewu i obejmuje Nowe Warpno i porty niemieckie w kolejności ze wschodu na zachód. Następnie wracamy na Wielki Zalew, kierując się najpierw na południe, ku Roztoce Odrzańskiej, a potem na północ, nad jeziora Wicko Wielkie i Małe oraz archipelag Starej Świny. Na końcu rozdziału przedstawiona została cieśnina Dziwna.

Przystanie Małego Zalewu

Nowe Warpno

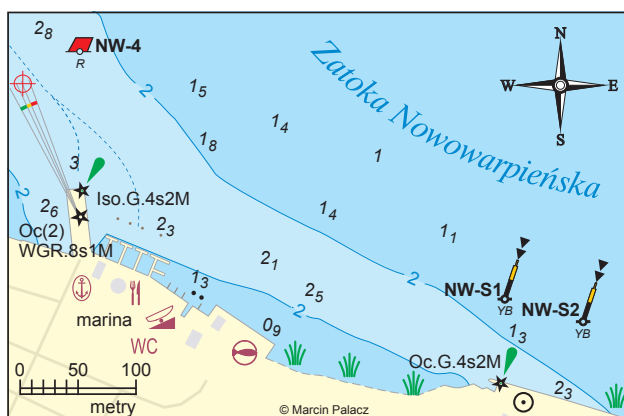
53°43,65'N 14°16,86'E

Marina tel. 692 889 547

Najdalej na zachód wysunięta przystań polskiego wybrzeża. Miasto otoczone jest z trzech stron wodą – leży na półwyspie oddzielającym Zatokę Nowowarpieńską (część Zalewu Szczecińskiego) od Jeziora Nowowarpieńskiego i w prostej linii oddalone jest zaledwie o 1 km od granicy niemieckiej.

Przystań

Główna część przystani żeglarskiej to nabrzeże z trzema miniaturowymi prostokątnymi basenami, miejscami do cumowania boja-nabrzeże, kilkoma pomostami prostopadłymi do nabrzeża oraz slipem. Począwszy od sezonu 2021 częścią mariny stał się też szeroki betonowy pirs położony po zachodniej stronie basenów. Całość obecnie zarządzana jest przez prywatnego dzierżawcę. Wcześniej pirs podlegał bezpośrednio pod Urząd Morski i cumujący przy nim żeglarze nie mogli korzystać z urządzeń dostępnych na terenie przystani żeglarskiej.

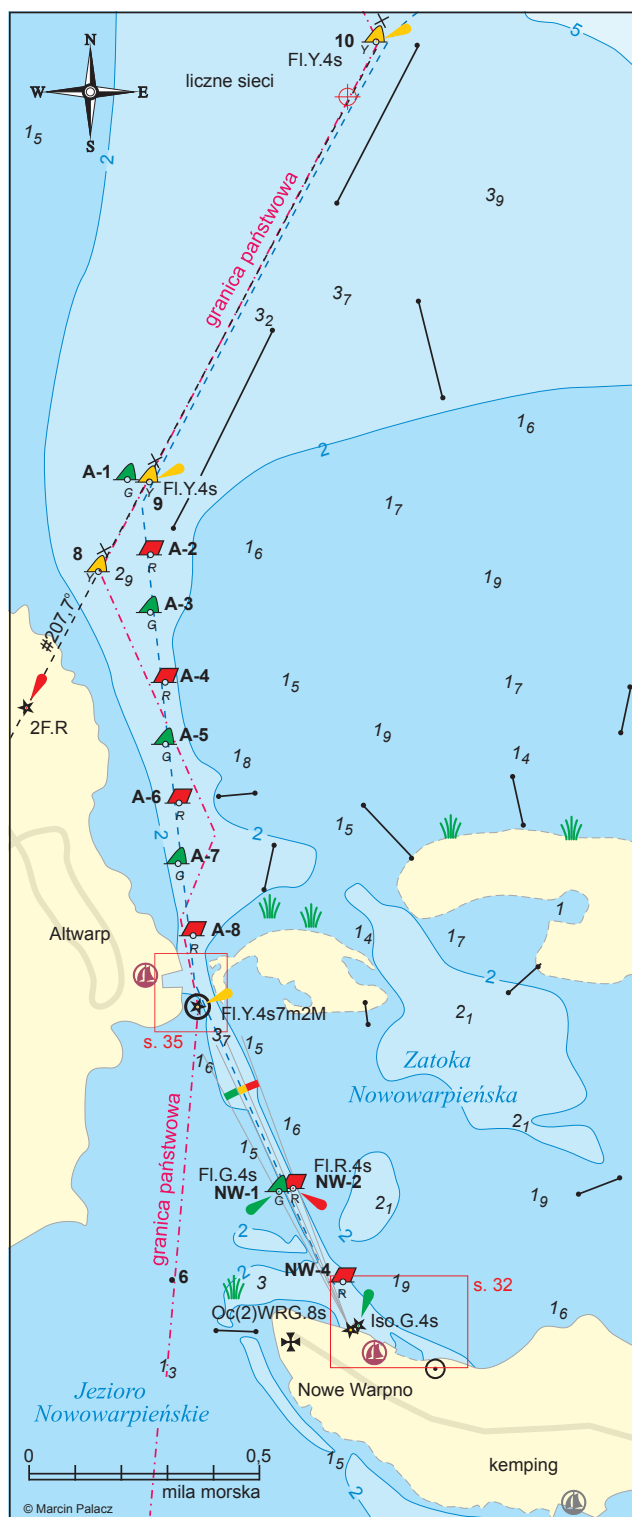
NOWE WARPNO 53°43,65'N 14°16,86'E

W marinie są prąd na kei i woda. Na terenie przystani znajduje się pub-restauracja. Zaplecze sanitarne mariny jest w żenującym stanie i w zasadzie nie jest udostępniane – można korzystać jedynie z toalet zlokalizowanych przy pubie. Możliwe są: wypożyczenie jachtu, kajaka, pozostawienie samochodu na dłuższy postój, wynajem domku kempingowego i ustawienie namiotu.

Dawny terminal promowy ulokowany jest 300 m na wschód od mariny. Z daleka widać wysoki białoczerwony maszt antenowy. Nabrzeża w tej części portu wykorzystywane są obecnie przez rybaków i nie ma tam miejsca dla jednostek rekreacyjnych.

W Nowym Warpnie istnieje również przystań żeglarska po południowej stronie półwyspu (nad Jezioro Nowowarpieńskim), przy kempingu, dostępna tylko dla jednostek o małym zanurzeniu.

Podejście

NOWE WARPNO – PODEJŚCIE

⊕ 53°46,24'N 14°16,91'E

Początkowy fragment podejścia do Nowego Warpna biegnie wzdłuż granicy państwowej oznakowanej żółtymi pławami świetlnymi o numerach 9 i 10. Kurs podejściowy $207,7^\circ$ wyznacza również nabeżnik dzienny i nocny. Wokół wystawiane są liczne sieci rybackie, a obszar głębokiej wody zwęża się lekko. W odległości 0,4 Mm od brzegu, przy pławie nr 9, tor podejściowy skręca na południe. Dalej oznakowany jest zielonymi i czerwonymi nieoświetlonymi bojami. Tor przechodzi w odległości kilkudziesięciu metrów od niemieckiej przystani Altwarp. W przesmyku przy Altwarp ustawiono stawę z żółtym błyskającym światłem, którą należy ominąć po wschodniej stronie. Po minięciu stawy kierujemy się na parę boi zielona-czerwona, pozostając w białym sektorze światła sektorowego ustawionego na pirsie w Nowym Warpnie. Tor podejściowy ulega wypłycaaniu. W 2025 r. został pogłębiony do ponad 2 m, w kolejnych sezonach głębokość może się zmniejszać. W każdym razie jednostki o zanurzeniu większym niż 1,5 m powinny na jeziorze dość dokładnie trzymać się osi toru.

W przystani przy silnych wiatrach północnych występuje duże i niebezpieczne zafalowanie. Wiatry takie mogą również powodować znaczne podniesienie poziomu wody, aż do zalania nabrzeża. Przy wiatrach z kierunków przeciwnych należy się liczyć ze znacznym spadkiem poziomu wody.

Miejscowość

Nowe Warpno to jedno z najmniejszych pod względem liczby ludności miast w Polsce (ok. 1200 mieszkańców) i najmniej zaludniona gmina (ok. 400 osób na obszarach wiejskich). Miasteczko ma bogatą historię – pruską, szwedzką, niemiecką, polską. Pierwsza wzmianka o osadzie rybackiej w tym miejscu pochodzi z 1184 r., a miejskie przywileje lokacyjne nadane zostały przed 1352 r. Jako ośrodek turystyczny miasto przeżywało rozkwit w latach 20. i 30. XX w. W czasie II wojny światowej nie ucierpiało. Dopiero we wrześniu 1945 r. przyłączono je do Polski i nieco później niemal cała ludność została wywieziona do Niemiec. Miejsce rdzennych mieszkańców zajęli głównie repatrianci z Kresów Wschodnich. Wiele lat później, po

Nowe Warpno

długim okresie niemrawej egzystencji w pasie peerelowskiego pogranicza, w latach 90. rozkwitł tu przygraniczny handel – promy i statki pokonujące milowy pas wody między Nowym Warpniem i Altwarp dawały okazję do bezcłowych zakupów, a w Nowym Warpnie powstało duże targowisko. Małe miasto miało największy co do liczby pasażerów w Polsce port, formalnie morski, przez który podróżowały 4 miliony osób rocznie! Dziś duże przyportowe targowisko nie istnieje, a okazałe wodne przejście graniczne i samochodowy terminal promowy stoją nieużywane. Między Nowym Warpniem a Altwarp w sezonie kilka razy dziennie kursuje pasażerski kuter „Lütt

Matten”, zabierający kilkunastu pasażerów (www.luettt-matten-altwarp.de). Ten sam kuter wozi też turystów na wycieczki na Zalew Szczeciński.

Przez Nowe Warpno z racji położenia na półwyspie nie wiodą żadne szlaki komunikacyjne. W szczycie sezonu miasteczko sprawia senne, acz sympatyczne wrażenie. Ulice są czyste, mają świeżo wyremontowane nawierzchnie, w centrum wyłożone granitową kostką. Jest wiele ciekawych starych domów, niedawno odnowionych. Uliczka prowadząca od pirsu do centrum miasta nosi nazwę Alei Żeglarzy. W jej nawierzchnię wmontowane są tablice upamiętniające kilku znanych polskich żeglarzy. Po wyjściu z przystani trafiamy na rynek (zwany Placem Zwycięstwa), na środku którego znajduje się najcenniejszy zabytek miasta: ratusz z 1697 r., zbudowany w technice ryglowej (mur pruski). W latach 2011–2012 budynek ten został poddany gruntownej renowacji. Od końca XVII w. po dzień dzisiejszy jest siedzibą władz miasta. Jest to jedyny w Polsce ryglowy ratusz tak długo i nieprzerwanie pełniący swą pierwotną funkcję. Za ratuszem, niemal przy końcu półwyspu, znajduje się okazały kościół z połowy XVI w.

Po południowej stronie półwyspu ulokowane są spacerowe moło i kąpielisko. W budynkach u nasady moła mieszczą się dwa bary (ceny niższe niż w marinie). Wzdłuż całego południowego i zachodniego brzegu półwyspu ciągnie się promenada spacerowa. Przy północno-zachodnim krańcu promenady (niedaleko kościoła) pobudowano taras widokowy. Nowe Warpno ma regularne połączenie autobusowe z Policami, realizowane przez prywatnego przewoźnika.

Altwarp

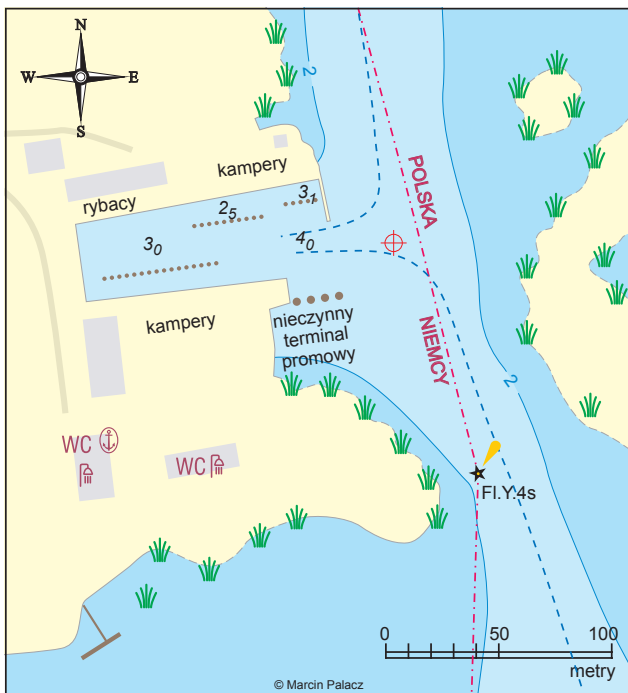
53°44,32'N 14°16,35'E

Bosman tel. +49 151 19 338 339,
biuro czynne w godz. 10–12 i 16–17

Ratusz na rynku w Nowym Warpnie

Mały port rekreacyjny i rybacki położony w wejściu na Jezioro Nowowarpieńskie, tuż przy torze prowadzącym do Nowego Warpna.

ALTWARP $\odot$ 53°44,32'N 14°16,35'E

Przystań

Basen portowy jest prostokątny, z wejściem zwężonym stalowym pomostem odgrywającym rolę falochronu. Po południowej stronie basenu znajduje się nieużywany terminal pro-

mowy. Cumowanie w układzie pale-nabrzeże. Wolne miejsca oznaczone są zielonymi tabliczkami. Przy północnym nabrzeżu przed budynkami burtą do nabrzeża cumują kutry rybackie. Wschodni (bliższy wejścia) fragment południowego nabrzeża zarezerwowany jest dla statku pływającego z pasażerami do Nowego Warpna i na wycieczki po Zalewie Szczecińskim. Przy silnym wietrze z kierunków wschodnich postój w Altwarp będzie niespokojny.

Na kei dostępne są prąd i woda (mogą być potrzebne własny wąż i końcówka do kranu). Korzystanie z mediów jest wliczone w opłatę za postój. W razie nieobecności bosmana za postój można zapłacić przez wrzucenie do skrzynki koperty z odliczoną kwotą. Sanitariały znajdują się w dwóch miejscach: w kontenerze oraz w budynku bosmanatu. Wejście do toalet możliwe jest z użyciem kodu (udostępnianego przez bosmana) lub automatu wrzutowego na monety 0,5 euro. Użycie prysznica wymaga dodatkowo wrzucenia dwóch monet 0,5 euro, co daje 6 minut kąpieli.

Przy przystani znajdują się sklep i bar rybny. Teren przylegający do przystani po północnej stronie basenu, a także obszar dawnego terminala promowego pełnią funkcję kempingu – placu postojowego dla kamperów.

Altwarp

Po południowej stronie portu i półwyspu znajduje się pomost z widocznymi z daleka cumującymi doń jachtami. Jest to przystań prywatna bez miejsc dla gości.

■ Podejście

Bezpośrednio z toru prowadzącego do Nowego Warpna, patrz s. 33.

■ Miejscowość

Altwarz, czyli w tłumaczeniu Stare Warpno, jest wsią liczącą niecałe 500 mieszkańców. Udokumentowana historia miejscowości sięga XII w. Wraz z całym regionem przez wieki znajdowała się pod panowaniem zachodniopomorskiej dynastii Gryfitów (do XVII w.), następnie szwedzkim i w końcu prusko-niemieckim. W 1938 r. w całości stała się częścią poligonu wojskowego Wehrmachtu, a mieszkańcy zostali wysiedleni do dzisiejszego Podgradzia (wtedy Altstadt) na przeciwnym brzegu przesmyku między Zalewem Szczecińskim a Jeziorem Nowowarpieńskim. Taki stan utrzymał się do wkroczenia Armii Czerwonej w kwietniu 1945 r. Również w 1938 r. na użytek marynarki wojennej zbudowano port. Przez krótki okres, od sierpnia do września 1945 r., miejscowość administrowana była przez władze polskie, po czym stała się częścią radzieckiej strefy okupacyjnej Niemiec, a następnie, od 1949 r., Nie-

mieckiej Republiki Demokratycznej. Jednostki wojskowe stacjonowały w Altwarz również w okresie NRD, aż do 1991 r. W latach 90. XX w. Altwarz doświadczyło gwałtownego rozwoju w związku z przygranicznym handlem i bezcłowymi rejsami do Nowego Warpna. Pozostałością po tym okresie jest terminal promowy.

Centrum wsi znajduje się niecały 1 km na północ od portu. Znajdziemy tam sklep spożywczy, dwie restauracje, kafenię, przystanek autobusowy. Jest kilka ciekawych obiektów, m.in. kościół z końca XVIII w. (bez wieży, której budowę planowano, ale nigdy nie powstała z braku funduszy), dawna elektrownia, szkoła. Wybrane budynki i miejsca opisane są na ustawionych przy ulicach dwujęzycznych tablicach – po niemiecku i po polsku.

Kamminke

53°51,89'N 14°12,44'E

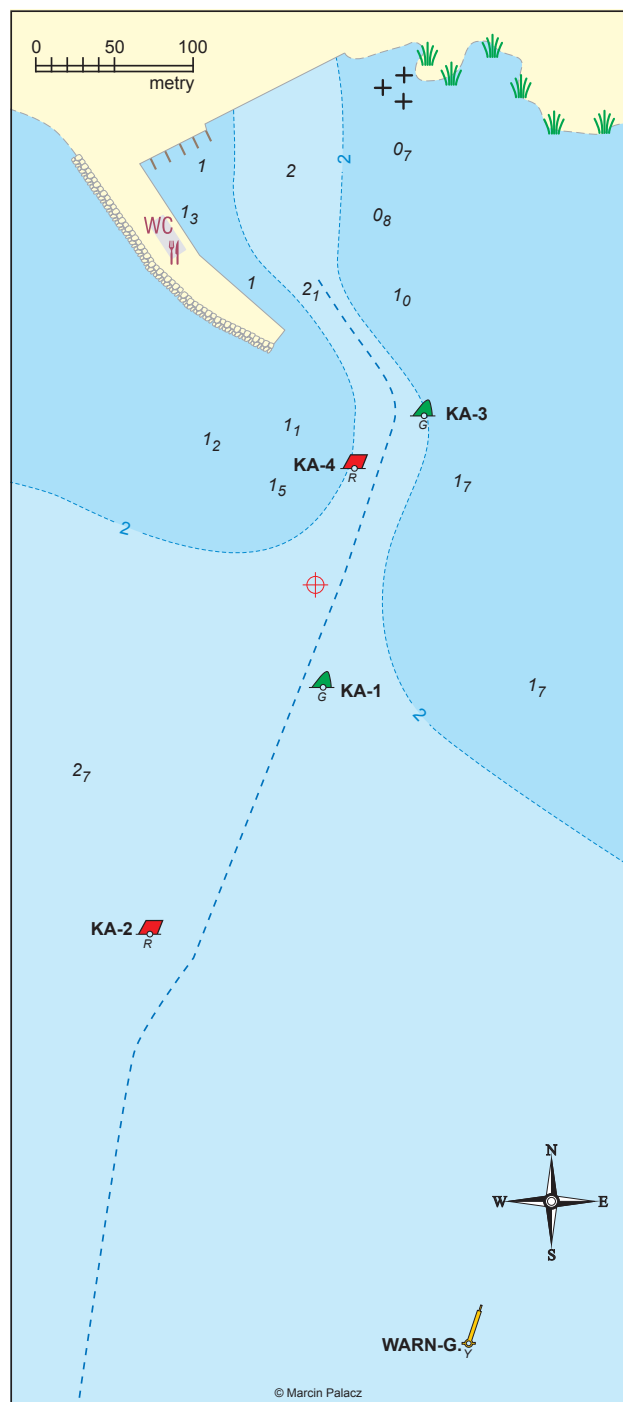
Restauracja na pirsie

tel. +49 38376 298842

Przystań na Zalewie Szczecińskim, na wyspie Uznam, położona kilkaset metrów od granicy polsko-niemieckiej, naprzeciw Altwarz i Nowego Warpna, oddalona o 9 Mm od Altwarz.

Kamminke

KAMMINKE ⊕ 53°51,89'N 14°12,44'E

Przystań

Przystań znajduje się w obszernej zatoce ograniczonej od zachodu przez szeroki pirs. Cumowanie burtą do betonowo-stalowych nabrzeży, ewentualnie do drewnianych pomostów. Fragment północnego nabrzeża za-

rezerwowany jest dla statku pasażerskiego. Należy uważać na stalowy element (prawdopodobnie końcówka rurociągu) wystający ze ścianki Larsena tego nabrzeża, tuż nad powierzchnią wody przy ostatnim (najbardziej wschodnim) pomoście drewnianym. Niektóre miejsca przy drewnianych pomostach zajęte są przez łodzie rybackie. Opłatę pobiera bosman okazjonalnie pojawiający się w porcie (10 euro za jednostkę o długości do 15 m). Jedyne udogodnienie dostępne dla żeglarzy to toaleta na terenie restauracji (korzystanie grzecznościowe). Przy nadzalewowym parkingu (na północny zachód od pirsu) wystawiona jest też toaleta typu toi toi.

Przystań nie posiada osłony przed falami przy silnych wiatrach z kierunków południowych i południowo-wschodnich.

Podejście

Od pływy bezpiecznej wody H6 na głównym torze wiodącym przez Zalew należy płynąć kursem 8° do czerwonej pławy KA-2, która oznacza początek pogłębianego odcinka toru podejściowego, oznakowanego dalej zieloną pławą KA-1 oraz parą pław czerwono-zieloną KA-4 i KA-3. Poza oznakowanym torem mogą występować kamieniste mieliżny nieopisane na mapach. Żółta pława po wschodniej stronie podejścia przed pławą KA-2 ostrzega przed lokalnym wypłyceniem do 2,2 m. Głębokości na torze i w samej przystani mogą się zmieniać na skutek zapiaszczania. Do Kamminke nie należy podchodzić w nocy.

Leżąca po wschodniej stronie podejścia granica państwowa oznakowana jest żółtymi pławami oraz dziennym i nocnym nabeżnikiem (światło 2F.R).

Miejscowość

Kamminke jest jedną z najstarszych zachowanych wsi rybackich na wyspie Uznam. Po wschodniej stronie przystani, prostopadle do brzegu Zalewu, biegnie ciek wodny o nazwie Kanał Torfowy (niem. Torfkanal), wzdłuż którego wytyczona jest polsko-niemiecka granica państwowa. W odległości ok. 1,5 km od przystani – prosto na północ ulicą Dorfstraße, a potem w prawo na brukowanym placu z przystankiem autobusowym i tablicą

informacyjną – przez kanał przerzucony jest mostek dla pieszych i rowerów, przez który można dojść lub dojechać do Świnoujścia (ok. 5 km do centrum miasta, którego administracyjna granica pokrywa się z kanałem i granicą państwową).

Po zachodniej stronie przystani brzeg jest wysoki, klifowy. Wąska brukowana ulica Bergstraße odchodzi od Dorfstraße w lewo i pnie się stromo w górę wśród niskich, pastelowych, ukwieconych budynków krytych strzechą.

Pobliskie wzgórze Golm (69 m n.p.m.) jest najwyższym punktem na wyspie Uznam. Na wzgórzu leży jeden z największych cmentarzy wojennych w Niemczech. Powstały we wrześniu 1944 r., jest m.in. miejscem spoczynku tysięcy ofiar nalotu na Świnoujście z 12 marca 1945 r. Pełni dziś funkcję miejsca pamięci i refleksji nad losem cywilów, uchodźców i żołnierzy poległych w końcowym okresie II wojny światowej.

Na klifie, 500 m na zachód od zabudowań wsi, znajduje się dość duży kemping (insel-usedom-camping.de). W recepcji kempingu można wypożyczyć rower. Znajduje się tam też niewielki sklepik z podstawowymi artykułami spożywczymi, gadżetami, pamiątkami oraz alkoholem.

Ueckermünde

Wejście do portu 53°45,11'N 14°04,42'E

Największy port niemieckiej części Zalewu Szczecińskiego, znajdujący się na południowym brzegu akwenu, obejmujący kilka przystani żeglarskich.

Most zwodzony tel. +49 151 64910748, od maja do września otwierany jest codziennie w godz. 8, 10, 13, 15, 19, w weekendy dodatkowo o 17, w kwietniu i październiku o 10 i 13, od listopada do marca o 10, od kwietnia do października konieczność otwarcia mostu w weekend należy zgłosić w piątek do godz. 12

Informacja turystyczna tel. +49 39771 28484, od maja do września czynna w dni powszednie w godz. 9–18, soboty 9–13, niedziele 10–13, w pozostałych miesiącach w dni powszednie 9–16; biuro znajduje się na zachodnim brzegu rzeki, przed mostem

Miejski portal informacyjny ueckermuende.de

Centrum miasta i portu odległe jest o ok. 1,5 Mm od ujścia rzeki Uecker (jej polska nazwa to Wkra) do Zalewu. Dwie przystanie znajdują się blisko ujścia rzeki, pozostałe

Wejście do Ueckermünde